

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы
Ятмас Дусай авыл җирлеге башлыгы
карары

29 декабрь, 2025 ел

№ 20

**Татарстан Республикасы Кукмара районы Ятмас-Дусай авыл җирлеген 2035 елга кадәр
чорга су белән тәэмин итү схемасын раслау турында**

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агу турында» 2011 елның 7 декабрендәге 416-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясә Хөкүмәтенен «Су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агу схемалары турында» 2013 елның 5 сентябрендәге 782 номерлы карары нигезендә

КАРАР БИРӘМ:

1. Татарстан Республикасы Кукмара районы Ятмас-Дусай авыл җирлеген 2035 елга кадәр чорга су белән тәэмин итүнең кушымта итеп бирелгән схемасын расларга.
2. Әлеге карарны Ятмас-Дусай авыл җирлегенә мәгълүмат стендларында бастырып чыгарырга һәм «Интернет» челтәрендә Кукмара районының рәсми сайтына урнаштырырга.

Ятмас Дусай авыл җирлеге башлыгы

Ә.И. Шәймәрданова

Ятмас-Дусай авыл җирлеге башлыгының
2025 елның 29 декабрендәге 20 номерлы
карары белән
РАСЛАНГАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

КУКМАРА РАЙОНЫ ЯТМАС-ДУСАЙ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕН

2035 ЕЛГА КАДӘР ЧОРГА

СУ БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТУ СХЕМАСЫ

1. Гомуми нигезлэмэләр

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ятмас-Дусай авыл жирлеген су белән тээмин итү схемасы – су белән тээмин итү системасының нәтижәле һәм имин эшләвен, аны хокукий жайга салуны исәпкә алып үстерүне нигезләү буенча материаллар булган документ.

Кукмара муниципаль районы Ятмас-Дусай авыл жирлеген су белән тээмин итү схемасын эшләү өчен түбәндәгеләр нигез булып:

1. «Су белән тээмин итү һәм ташландык суларны агызу турында» 2011 елның 7 декабрендәге 416-ФЗ номерлы Федераль закон;

2. РФ Хөкүмәтенен «Су белән тээмин итү һәм ташландык суларны агызу схемалары турында» 2013 елның 5 сентябрендәге 782 номерлы карары.

Су белән тээмин итү схемасы территорияль планлаштыру документлары һәм жирлекнең коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программалары нигезендә эшләнә.

Су белән тээмин итү схемасы 10 елга эшләнган.

II. Су белән тээмин итү һәм ташландык суларны агызу схемасының төп максатлары һәм бурычлары

☐ техник мөмкинлеге булганда, мондый тоташтыруны башкарырга тиешле капитал төзелеш объектын һәм оешманы су белән тээмин итү чөлтәрләренә тоташтыру мөмкинлеген билгеләргә;

☐ норматив таләпләр нигезендә су белән тээмин итү системаларының ышанычлылыгын арттырырга;

☐ озак сроклы перспективада һәр кулланучыга исәпләгәндә су белән тээмин итүгә чыгымнарны минимальләштерергә;

☐ Ятмас-Дусай авыл жирлегендә яшәүчеләрне су белән тээмин итү чөлтәрәне тоташтыру һәм жирлектә яшәүчеләрне хужалык-эчү билгеләнешендәге су белән тээмин итү зарур булганда тээмин итәргә.

1 бүлек. Жирлек буенча су белән тээмин итү турында белешмэләр

1. Татарстан Республикасы Кукмара районы Ятмас-Дусай авыл жирлегенә кыскача характеристика

Ятмас-Дусай авыл жирлеге чиге «Территорияләр чикләрен билгеләү һәм «Кукмара муниципаль районы» муниципаль берәмлегенен һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 27-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә кабул ителде (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән).

Ятмас-дус авыл жирлеге составына элеге закон нигезендә түбәндәге торак пунктлар керә: Ятмас-Дусай авылы (административ үзәк), Шепшенәр, Ямбулат-Пустошь авыллары, Беренче Май поселогы.

Авыл жирлеге түбәндәге муниципаль берәмлекләр белән чиктәш:

- төньяк-көнчыгышта Кукмара районының Починок-Кучук авыл жирлеге белән,
- көнчыгышта Кукмара районының Өркеш авыл жирлеге белән,
- төньякта Кукмара районының Березняк авыл жирлеге белән.
- көньякта Кукмара районының Нырты авыл жирлеге белән,
- көнбатышта Саба муниципаль районы белән.

Ятмас-Дусай авыл жирлегендә халык саны 2025 елның 01 гыйнварына – 447 кеше. Административ үзәге – Ятмас-Дусай авылы. Авыл жирлеге чикләрендәге территория мәйданы – 2826 га. Территориянең район үзәге һәм Кукмара тимер юл станциясе белән төп тышкы транспорт элементәсе булып Кукмара – Нырты автомобиль юлы тора.

Ятмас-Дусай авыл жирлегенең табигый каркасының төп элементлары: Мишә елгасы һәм Шепшенәр авылы буасы.

Барлык жирлекнең торак фонды 11,4 мең ^{кв.м} гомуми мәйданны тәшкил итә, шул исәптән, Ятмас Дусай авылында – 6,13 мең ^{м²}, Шепшенәр авылында – 3,12 мең ^{м²}, Ямбулат-Пустошь авылында – 1,21 мең ^{м²}, Беренче Май авылында – 0,94 мең ^{м²} (картографик материал буенча).

Рельефы – Ятмас Дусай авыл жирлеге территориясе калку тигезлектән гыйбарәт, су бүлү пространствосы ешрак 30 м абсолют билгеләрендә урнаша, төп үзәннең Мишә елгасы төбе – 107 м биеклектә. Ятмас-Дусай авылының көньяк-көнчыгышында рельефның максималь биекlege 300 м га житә. Шулай итеп, биеклекләр колачы 50 м га житә.

Тектоник яктан Ятмас-Дусай авыл жирлеге территориясе төньякта – Кукмара валиның Өркеш – Котлы Бөкәш линияле тизмәсендә урнашкан.

Территориянең өслеге шактый төрле. Ул кече Мишә елгасының елга үзәннәреннән, су бүлгеч калкулыклардан, төрле текәлектәге калкулыклардан, калкулыклар, террасалар, ырыклар, образлар һәм башка кечкенә һәм уртача зурлыктагы ырыклар белән катлауланган битләүләрдән тора. Алар барысы да агып торган жир өсте һәм жир асты сулары, кар, янгыр, жил, үсемлекләр, хайваннар һ. б. ның төрле көчләр тәсире нәтижәсе булып тора. Ятма-Дусай авыл жирлегендә агым сулар барлыкка китергән рельеф формалары, су-эрозия формалары киң таралган. Моңа елга үзәннәре, үзәнлекләр, уйсулыклар һәм ермаклар керә.

Климаты уртача-континенталь, кышы салкын, жәе жылы. Климатик район – 1В. Тышкы һаваның исәпләнгән температурасы – минус 32 С, ел фасыллары ачык чагыла. Норматив жил басымы – 30 кг/кв.м. Исәпләнгән кар йөкләнеше – 240 кг/кв.м. Туфрак тунуның норматив тирәнлеген – 1,7 м. Климат өчен ел фасылларының күчеш чорлары кискен алмашыну, озын салкын кыш һәм уртача жылы жәй хас. Чагыштырмача тигез, аз гына калкулыклы рельеф һәм тау киртәләренең булмавы Атлантик океаннан һава агымнарының ирекленеүе үтеп керүенә ярдәм итә, бу исә кышның кырыслығын киметә. Язын көньяк һәм төньяк юнәлешләрдәге жилләрен кичкеләре алмашынуы көчәя. Бу язын тотрыксыз температура режимын тудыра. Май-июнь айларында салкыннарның кабат кайтуы һәм хәтта кар явуы күзәтелә.

Жирлекнең төп табигый ресурслары булып хужалык-эчү билгеләнешендәге жир асты геотермаль сулары тора.

Ятмас-Дусай авыл жирлеге территориясендә 4 скважина урнашкан, аларның 2 се Ятмас-Дусай авыл жирлеге башкарма комитеты милкендә.

2. Проект карарлары.

Ятмас-Дусай авыл жирлеген су белән тээмин итүнең проект чिशелешләре, челтәр һәм корылмаларның факттагы торышын исәпкә алып, эшләнә торган Генераль план нигезендә ихтыяжның артуы нигезендә гамәлдәге барлыкка килгән су белән тээмин итү системасы нигезендә нигезләнә.

Жирлекне су белән тээмин итү системасы үзәкләштерелгән, хужалык-эчү системасы – билгеләнеше буенча, тупик системасы – конструкциясе буенча.

Халыкка эчәрлек сыйфатлы су бирү хужалык-эчү ихтыяжларына һәм су сибүгә, житештерү предприятиеләренә технологик ихтыяжларына, янгын сүндерүгә каралган.

3. Су белән тээмин итү чыганаclarы, су белән тээмин итү схемасы.

Ятмас-Дусай авыл жирлеген үзәкләштерелгән су белән тээмин итү системаларының техник-икътисадый торышы

Ятмас-Дусай авыл жирлегенә үзәкләштерелгән су белән тээмин итү системасы 3 артезиан скважинасына (1986, 1990, 1992 елларда борауланган) һәм 3 су башнясына (күләме 16 куб. м) нигезләнә, шуларның 2се Ятмас-Дусай авыл жирлеге башкарма комитеты милкендә.

Жирлек халкын һәм хужалыкларын су белән тээмин итүнең төп чыганагы булып 3 артезиан скважинасының, чишмәләренә жир асты сулары тора.

Ятмас-Дусай авыл жирлеге администрациясе түбәндәге торак пунктларны су белән тээмин итә: Ятмас-Дусай авылы, Шепшенәр авылы.

Ятмас-Дусай торак пунктының су белән тээмин итү Ятмас-Дусай торак пунктының Яшьләр урамының көньяк читендә урнашкан су алу скважинасынан башкарыла.

Скважина 1986 елда 60 м тирәнлектә борауланган. Су суырту корылмалары, су манарасы Рожновский конструкциясендәге бак сыйдырышлылыгы $V=16$ куб м, стволның биеклегә бак төбенә кадәр $H=10$ м. Скважинадан чыгу юлында диаметры 55 мм булган корыч эшermә бик урнаштырылган. Насос белән күтәрелә торган су скважинадан су башнясына бирелә, аннан бикләр аша суүткәргеч челтәренә керә, артык су су башнясында кала, ул насос сүнгән вакытта тотыла. Электр суырткыч насосны эшләтеп жибәрү һәм туктату су жыю башнясы багындагы су дәрәжәсенә бәйлә рәвештә автомат рәвештә башкарыла. Скважинадан елына 365 көн файдаланалар.

Ятмас Дусай авылының торак фондының суүткәргеч челтәре диаметры 63 мм булган ГОСТ 18599-83* полиэтилен суүткәргеч торбалар системасынан гыйбарәт. Суүткәргеч челтәренә гомуми озынлыгы 3500 м. 14 су алу колонкасы урнаштырылган.

Жир асты суларының сыйфаты өйрәнелгән химик состав күрсәткечләре һәм микробиологик күрсәткечләр буенча СанПиН 2.1.4.1074-01 «Эчә торган су» норматив таләпләренә туры килә.

Шепшенәр торак пунктының су белән тээмин итү Шепшенәр торак пунктында Урман урамының көнбатыш читендә урнашкан скважинадан башкарыла.

Скважина 1990 елда 60 м тирәнлектә борауланган. Су суырту корылмалары, су манарасы Рожновский конструкциясендәге бак сыйдырышлылыгы $V=16$ куб м, стволның биеклегә бак төбенә кадәр $H=10$ м. Скважинадан чыгу юлында диаметры 55 мм булган корыч эшermә бик урнаштырылган. Насос белән күтәрелә торган су скважинадан су башнясына бирелә, аннан бикләр аша суүткәргеч челтәренә керә, артык су су башнясында кала, ул насос сүнгән вакытта

тотыла. Электр суырткыч насосны эшлөтөп жибөрү һәм туктату су жыю башнясы багындагы су дәрәжәсенә бәйле рәвештә автомат рәвештә башкарыла. Скважинадан елына 365 көн файдаланалар.

Шепшенәр авылының торак фондының суүткәргеч челтәре диаметры 63 мм булган ГОСТ 18599-83* полиэтилен суүткәргеч торбалар системасыннан гыйбарәт. Суүткәргеч челтәренәң гомуми озынлыгы 2500 м. 9 су алу колонкасы урнаштырылган.

Жир асты суларының сыйфаты өйрәнелгән химик состав күрсәткечләре һәм микробиологик күрсәткечләр буенча СанПиН 2.1.4.1074-01 «Эчә торган су» норматив таләпләренә туры килә.

Беренче Май торак пунктың су белән тәмин итү Беренче Май торак пунктының көнбатышында урнашкан скважинадан башкарыла.

Скважина 1992 елда 60 м тирәнлектә борауланган. Су суырту корылмалары, су манарасы Рожновский конструкциясендәге бак сыйдырышлылыгы $V=16$ куб м, стволның биеклегә бак төбенә кадәр $H=10$ м. Скважинадан чыгу юлында диаметры 50 мм булган корыч эшermә бик урнаштырылган. Насос белән күтәрелә торган су скважинадан су башнясына бирелә, аннан бикләр аша суүткәргеч челтәренә керә, артык су су башнясында кала, ул насос сүнгән вакытта тотыла. Электр суырткыч насосны эшлөтөп жибөрү һәм туктату су жыю башнясы багындагы су дәрәжәсенә бәйле рәвештә автомат рәвештә башкарыла.

Беренче Май авылының торак фондының суүткәргеч челтәре диаметры 50 мм булган ГОСТ 18599-83* полиэтилен суүткәргеч торбалар системасыннан гыйбарәт. Суүткәргеч челтәренәң гомуми озынлыгы 1500 м. 4 су алу колонкасы урнаштырылган.

Жир асты суларының сыйфаты өйрәнелгән химик состав күрсәткечләре һәм микробиологик күрсәткечләр буенча СанПиН 2.1.4.1074-01 «Эчә торган су» норматив таләпләренә туры килә.

Ямбулат-Пустошь торак пункты коедан һәм чишмәләрдән су белән тәмин ителә. Коеның тирәнлегә 8 метр, диаметры 100 см. Коеның торышы яхшы.

Ятмас-Дусай, Шепшенәр авылларында су белән тәмин итү корылмаларының техник торышы скважиналарның дәрәжәләре һәм дебитлары системалы рәвештә мониторингланмау, челтәрләрнең авариялеләге югары булу, суның сыйфаты норматив таләпләргә туры килүгә карамастан, суны зарарсызландыру буенча заманча жайланмаларның булмавы белән характерлана. Икътисади модель соңгы дистә еллар дәвамында объектларны зур инвестицияләрсез эксплуатацияләүгә нигезләнә, бу инфраструктураны киң колачлы яңарту зарурлыгына китерде.

4. Жирлек буенча үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системаларының төп проблемалары:

1. Кайбер су белән тәмин итү объектларының санитария нормаларына һәм кагыйдәләренә туры килмәвә (су белән тәмин итү системаларының гигиена нормативлары нигезендә суның тотрыклы сыйфатын тәмин итәргә мөмкинлек бирми торган санитария-техник торышы канәгатьләнәрлек түгел).

2. Санитария саклау зоналары булмау, йә аларның пояслары чикләрендә тиешле режимны үтәмәү, нәтижәдә су белән тәмин итү чыганаclarына пычраткыч матдәләр һәм микроорганизмнар элөгү ихтималы аркасында аларның санитария ышанычлылыгы кими.

3. Кулланучыларга су бирә торган суүткәргечләрдә кирәкле чистарту корылмалары (зарарсызландыру жайланмалары) комплексы булмау.

4. Су чистартуның заманча технологияләре булмау.

5. Баш корылмаларның һәм челтәрләрнең бик нык искергән булуы.

6. Куллану урыннарына илтөп житкерү процессында суның күп югалтылуы.

Ятмас-Дусай авыл жирлегә торак пунктларын су белән гарантияле тәмин итү өчен, тулысынча төзекләндерелгәндә (һәр йорт, жәмғәть биналары һәм коммуналь билгеләнештәге биналар эчендә суүткәргеч челтәрләр урнаштыру) киләчәктә искә алырга кирәк:

1. хәзерге вакытта авария хәлендә булган тирән су скважиналарын, технологик жиһазларны алыштырып һәм оголовокны ремонтлап, капитал ремонтлау, кайбер чараларны башкарырга: насосны һәм тирә-як торбаларны сүтәргә, ике тәүлек дәвамында эрлифт белән су үткәрергә;

2. жирлекнең барлык торак пунктлары территориясендә гамәлдәге суүткәргеч челтәр өстөрү Ø110+63мм;

3. гамәлдәге челтәрләрне этаплап реконструкцияләү.

Суүткәргеч челтәр ө110+63 мм киләчәккә ПЭ100 SDR17 ГОСТ 18599-2001 полиэтилен торбалардан планлаштырырга кирәк.

Биналарга керү юлларында су үлчәү узеллары жайланмасын СНИП 2.04.01-85* нән «Биналарның эчке суүткәргече һәм канализациясе» 11 бүлегә нигезендә проектларга.

Су чыгымнарын исәпкә алу өчен, эчке суүткәргеч белән жиһазландырылган һәр бинада су үлчәү узеллары урнаштыру тәкъдим ителә.

Шулай ук гамәлдәге һәр скважинаны су үлчәү узелы белән тәмин итү планлаштырыла.

Суүткәргеч корылмаларында СНИП 2.04.02-84 һәм СанПиН 2.1.4.1110-02 нигезендә санитар саклау зонасы булырга тиеш.

5. Су белән тәмин итү чыганаclarын санитар саклау зоналары.

Санитар саклау зоналары барлык су чыганаclarында һәм хужалык-эчү билгеләнешендәге суүткәргечләрдә аларның санитар-эпидемиологик ышанычлылыгын тәмин итү максатларында каралырга тиеш.

Су белән тәмин итү чыганаclarын пычранудан саклау максатларында «Су белән тәмин итү чыганаclarын һәм эчәргә яраклы суүткәргечләрне санитар саклау зоналары» СанПиН 2.1.4.1110-02 таләпләре нигезендә өч поястан торган санитар саклау зоналары оештыру күздә тотыла:

Санитар саклау зоналарының беренче поясына скважина тирәсендәге 30 – 50 м радиустагы территория кертелә. Беренче пояс территориясә киртәләнә һәм төзекләндерелә, баш корылмаларда эшләмәүчә затларга керү тыела.

Икенче һәм өченче чикләү режимнарының санитария саклау зоналары поясы. Икенче һәм өченче пояслар зонасына махсус эзләнүләр нигезендә «Су белән тәмин итү чыганаclarын һәм эчәргә яраклы суүткәргечләрне санитар саклау зоналары» СанПиН 2.1.4.1110-02 таләпләре нигезендә су алуны ышанычлы санитар яклауны тәмин итә торган территорияләр кертелә. Икенче һәм өченче пояслар территориясендә чикләнгән санитария режимы урнаштырыла.

6. Су белән тәмин итүнең үзәкләштерелгән системаларын өстөрү юнәлешләре;

Үсешнең төп юнәлешләре:

1. Су белән тәмин итүнең ышанычлылыгын һәм өзлексезлеген арттыру.
2. Житештерүчән булмаган су югалтуларның кимүе.
3. Объектларның санитар-эпидемиологик таләпләргә туры килүен тәмин итү.

4. Перспектив ихтыяжны тээмин итү өчен, челтэрлэрне үстөрү.

Төп бурычлар: тузган сууткәргеч челтэрләрөн Ø110÷63 мм, ПЭ100) этаплап реконструкцияләү һәм алыштыру, жиһазларны алыштырып, скважиналарны капитал ремонтлау, санитар саклау зоналарын төзү һәм суны исәпкә алу узеллары белән жиһазлау.

7. Кайнар, эчәргә яраклы, техник су белән тээмин итү һәм куллану балансы;

Жирлекне су белән тээмин итү системасы халыкны хужалык-эчү ихтыяжлары өчен салкын су белән генә тээмин итә. Кайнар су белән тээмин итү йортларда индивидуаль рәвештә башкарыла, техник су белән тээмин итү (су сибү, янгын сүндерү) шул ук системадан тээмин ителә.

- **Су бирү (су белән тээмин итү):** Су бирүнең гомуми тәүлеклек күләме халык саныннан (447 кеше) һәм су куллану нормативыннан чыгып бәяләнә. Гамәлдәге скважиналарның агымдагы һәм перспективалы ихтыяжларны каплау өчен суммар дебиты җитәрлек.
- **Куллану:** Суның төп күләме (якынча 95-98%) халык тарафыннан хужалык-эчү ихтыяжларына тотыла. Аз гына күләме йорт яны кишәрлекләренә су сибү һәм янгын куркынычсызлыгын (башняларда янгынга каршы су запасы) тээмин итү өчен кулланыла. Бирелә торган суның шактый өлеше (бәяләүләр буенча 30-40% ка кадәр) югары дәрәжәдә тузганлык аркасында челтэрләрдә югала.
- **Баланс:** Киләчәктә, агып чыгуларны бетергәннән соң, су бирү күләме перспективалы үсешне һәм сәгәтлек тигезсезлек коэффициентын исәпкә алып, халыкның факттагы куллануы белән корреляцияләнәчәк.

8. Үзәкләштерелгән су белән тээмин итү системалары объектларын төзү, реконструкцияләү һәм модернизацияләү буенча тәкъдимнәр;

1. **Реконструкцияләү һәм модернизацияләү:** Гамәлдәге артезиан скважиналарына капитал ремонт (иске жиһазларны сүтү, суны кудыру, насосларны алмаштыру, оголовокларны ремонтлау).
2. **Челтэрләрне реконструкцияләү:** Ятмас-Дусай, Шепшенәр авылларында тузган сууткәргеч челтэрләрөн ПЭ100 SDR17 торбаларына этаплап алыштыру,
3. **Яңа төзелеш:** Торак пунктларның бөтен территориясен колачлау челтэрен үстөрү.
4. **Төзекләндерү:** Барлык скважиналарның санитар саклау проект зоналарын төзү, һәр скважинаны һәм эчке сууткәргечле һәр бинаны су үлчәү узеллары белән жиһазлау.

9. Үзәкләштерелгән су белән тээмин итү системалары объектларын төзү, реконструкцияләү һәм модернизацияләү буенча Чараларның экологик аспектлар;

Чараларга табигатьне саклау һәм мохитне яхшырту характеры хас:

1. Су югалтуларны киметү жир асты су ресурсларыннан нәтиҗәле файдалануга китерә.
2. Санитар саклау зонасын төзекләндерү һәм скважиналарны ремонтлау сулы горизонтларның потенциалы пычрануын булдырмый кала.
3. Заманча полиэтилен торбалар куллану системаның герметиклыгын арттыра, челтэрдәге суның пычрану һәм пычраткыч матдэләрнең грунтка үтеп керү куркынычын киметә.
4. Эшләр башкару чорында туфрак катламын саклау, эрозияне булдырмау һәм төзелеш чүп-чарын утильләштерү буенча чаралар күрергә кирәк.

10. Үзәкләштерелгән су белән тээмин итү системалары объектларын төзүгә, реконструкцияләүгә һәм модернизацияләүгә капитал салулар күләмнәрен бәяләү;

Капитал салулар күләме эшләнгән проект-смета документлары нигезендә төгәлләштерелергә тиеш. Алдан бәяләү чыгымнарны үз эченә түбәндәгеләрне ала:

- 2 скважинага капитал ремонт ясау.
- Берничә чакрымга сузылган сууткәргеч челтэрләрөн реконструкцияләү һәм яңаны төзү.

- Су үлчәү узелларын төзү һәм санитар саклау зонасын төзекләндерү.
Финанслауның планлаштырыла торган төп чыганагы булып, «Чиста су» федераль һәм республика программалары акчалары тора.

11. Үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системаларын үстерү күрсәткечләренен планлы күрсәткечләре;

Схеманы гамәлгә ашыру чорына (10 ел) планлы күрсәткечләр үз эченә түбәндәгеләрне ала:

1. Челтәрләрнең тузуын 30 % тан да артык булмаган дәрәжәгә кадәр киметү.
2. Транспортировка вакытында су югалтуны 10-15% ка кадәр киметү.
3. Үзәкләштерелгән система гамәлдә булган зонада яшәүче 100 % халыкны сыйфатлы эчәр су белән тәэмин итү.
4. Барлык гамәлдәге чыганаclarның санитар саклау зонасын төзекләндерү.
5. Суны исәпкә алу объектларын 100 % жиһазландыру.
6. Су белән тәэмин итү системасының ышанычлылыгын норматив күрсәткечләргә кадәр күтәрү.

12. Үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системаларының ачыкланган хужасыз объектлары исемлегә (алар ачыкланган очракта) һәм аларны эксплуатацияләүгә вәкаләтле оешмалар исемлегә.

Ятмас-Дусай авыл жирлегә территориясендә 2 скважина, 2 су башнясы (суүткәргеч челтәрләр) аларны эксплуатацияләүгә вәкаләтле Ятмас-Дусай авыл жирлегә башкарма комитеты балансында.